

Tisková zpráva, Hradec Králové, 5. října 2026

Osobní archivy, vrstvené malby a přes 400 autorských tisků. GMU zahajuje podzimní výstavní sezónu

Galerie moderního umění v Hradci Králové (GMU) uvádí dvě nové výstavy partnerských dvojic. V Bílé kostce se s instalací *Co všechno máme* představí královéhradečtí autoři Eva a Jakub Horští, v Černé kostce uvedou výstavu *Minulost' ta nepustí slovenští umělci* Veronika a Peter Rónaiovi. Vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 8. října 2026 v 18 hodin.

Na hlavní výstavu letošního roku *Co je doma, to se počítá* (24/04/26–01/11/26), která se věnuje fenoménu partnerských dvojic ve výtvarném umění, navazují dva nové výstavní projekty v Bílé a Černé kostce GMU. Představují tvorbu dvou partnerských dvojic a ukazují různé podoby spolupráce v současné umělecké praxi.

Královéhradecká dvojice Eva Horská (* 1981) a Jakub Horský (* 1987) tvoří pod společnou značkou Upupæpop. Oba se prosadili také samostatně, společně se věnují především knižní grafice, ilustraci a typografii. Pro prostory Bílé kostky společně vytvořili instalaci, která vychází z tradičních grafických technik a je založená na ručním tisku.

Výstava v Černé kostce představuje tvorbu slovenských autorů Veroniky Rónaiové (* 1951) a Petera Rónaie (* 1953) jako dialog dvou svébytných uměleckých přístupů. Veronika Rónaiová pracuje především s malbou, kresbou a fotografií, Peter Rónai videem, s fotografií a objekty. Jejich tvorbu spojuje zájem o paměť obrazu, jeho opakování, vrstvení a proměnu v čase.

Eva Horská & Jakub Horský: *Co všechno máme*

Výstava *Co všechno máme* (09/10/26–17/01/27) představuje autorské knihy, tapisérie, volnou grafiku i matrice užité v tvorbě Evy a Jakuba Horských. Zároveň přibližuje možnosti klasických grafických technik, především tisku z výšky a knihtisku:

„Cílem autorské dvojice není konzervování starých technologií a vytvoření skanzenu, ale propojení minulosti s možnostmi nových materiálů a postupů. V současné době dokonalých a odosobněných digitálních sazeb umožňují tradiční tiskařské techniky vnímat krásu nepatrných nedokonalostí. I přes opakující se otiskování stejného motivu je díky použité technologii každý kus jedinečný,“ uvádí kurátorka výstavy Petra Příkazská.

V Bílé kostce je tradičně prezentována tvorba autorů se vztahem k východním Čechám v dialogu s vybraným dílem ze sbírek GMU. Eva a Jakub Horští vytvořili pro tyto prostory instalaci doplněnou o dílo Stanislava Divíše *Co všechno máme* (1988), které dalo název celé výstavě. Ten s nadsázkou odkazuje k rozsahu a rozmanitosti celého výstavního projektu.

Celou jednu stěnu dvojice kompletně zaplnila autorskými tisky. Pro výstavu autoři vytvořili více než 400 drobných grafik o rozměru 20 x 20 cm, na nichž si ověřovali možnosti zvolené grafické techniky i vlastní zkušenosti a postupy.

„Arytmie stěny pokryté pravidelnou sítí evokuje kryptický, dosud nerozluštěný text. Sazbu písmen tvořících slova nahrazuje ‚sazba‘ tvarů, čímž vzniká ornament, jehož energii můžeme vnímat přímo, beze slov,“ doplňuje kurátorka Příkazská.

Co všechno máme je pomyslným úklidem před stěhováním celé jejich dílny do Martínkovic u Broumova, kde se z nich stanou „Tiskaři ze stodoly“. Výstava je v královéhradecké galerii k vidění do 17. ledna 2027. Jako doprovodný program se 12. a 21. listopadu 2026 uskuteční workshopy s autory zaměřené na experimentální tisk z výšky a možnosti vrstvení matric a knihtiskových liter.

Veronika Rónaiová & Peter Rónai: Minulost ťa nepustí

Výstava *Minulost ťa nepustí* (09/10/26–17/01/27) představuje tvorbu Veroniky a Petera Rónaiových jako vzájemný dialog dvou uměleckých osobností, které pracují s odlišnými médii, opakovaně se však vrací ke svým existujícím obrazům, osobním archivům i vlastní starší tvorbě. Minulost pro ně není uzavřeným archivem, ale materiálem, který je možné znovu číst, přepisovat a aktualizovat.

Malířská tvorba Veroniky Rónaiové vychází z fotorealistického záznamu skutečnosti a propojuje osobní zkušenost s reflexí společenského dění. Obrazovou plochu vrství, malbu konfrontuje s dalšími obrazy a rozvíjí kolážové kompozice, v nichž se prolínají odkazy k pop-artu a postmoderní malbě.

„V titulním díle Minulost ťa nepustí, podobně jako u dalších představených děl, autorka výrazně pracuje s principem apropriace, tedy použití existujícího díla či motivu v novém kontextu. Pracuje zejména s vlastními staršími díly, která znovu cituje, přemalovává a významově je přehodnocuje, což je pro její přístup charakteristické,“ uvádí kurátorka výstavy Anna Horák Zemanová.

Multimediální umělec Peter Rónai ve svém malířském cyklu *PERFORMERY* (1991), který je na královéhradecké výstavě k vidění, pracuje s ikonou Marilyn Monroe, jejíž tvář překresluje, rozmazává a vrství až na hranici rozpoznatelnosti. Opakováním a destrukcí předlohy relativizuje představu originality a poukazuje na způsob, jakým masová kultura obrazy reprodukuje, přepisuje a zbavuje jejich původní jedinečnosti.

V Rónaiových videích a videoobjektech se pak opakovaně objevuje samotný autor, respektive jeho vlastní obraz. Prostřednictvím digitální manipulace a vrstvením proměňuje vlastní tvář v obrazový materiál, který lze neustále přepisovat a recyklovat. Ve svých videoobjektech kombinuje malé monitory zasazené do předmětů s fotografiemi a fragmenty starších prací. Průběžně shromažďuje a vrství osobní i každodenní materiály, které chápe jako svého druhu deník či pohyblivou koláž.

Vernisáž se koná ve čtvrtek 8. října 2026 v 18 hodin v Galerii moderního umění v Hradci Králové. Obě výstavy jsou k vidění do 17. ledna 2027.

Eva Horská (* 1981), grafička, ilustrátorka a designérka, vystudovala ateliér Textilní tvorby a Veškerého sochařství (VŠUP, Praha), během studia absolvovala roční stáž v Ateliéru grafického designu na EINA v Barceloně. Inspiraci k tvorbě čerpá z přírody, odkazu avantgardy a kontrastu nelomených barev. Využívá škálu materiálů a technik ručního tisku. Pro její práci je charakteristická kombinace hravého námětu s plošnou grafickou stylizací. Díky snadno rozpoznatelnému stylu se stala ceněnou ilustrátorkou (nominace na Magnesia Litera, Czech Grand Design ad.), ale také autorkou interiérových prvků a vizuálních aplikací v prostoru. Vytvořila také karetní hry a knihy Opi, přebaly hudebních nosičů nebo velkoplošné tapety dětského oddělení knihovny v Broumově (2025).

Jakub Horský (* 1987), typograf a grafický designér, zahájil svá studia na UHK oborem Grafická tvorba a multimédia, pokračoval v Ateliéru Papír a kniha na brněnské FAVU a doktorské studium dokončil na Fakultě výtvarných umění v Ústí nad Labem, kde se zaměřil na interpretaci a aktualizaci knihtisku a dalších klasických metod tisku z výšky v kontextu současného vizuálního designu. Propojování tradičního s tím nejaktuálnějším je hnacím motorem jeho autorské tvorby. Jeho knihy a strukturální grafiky odrážejí hluboký cit pro přírodu a zálibu v zapomenutých zákoutích historie. Je autorem knihy No1 | P=F/S: tisk z výšky / knihtisk / Letterpress ve 21. století (2016).

Veronika Rónaiová (* 1951) studovala v letech 1966–1970 na Střední škole uměleckého průmyslu v Bratislavě u prof. R. Fily a v letech 1970–1976 na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě na oddělení volné grafiky u prof. O. Dubaye a V. Gažoviče. V letech 1978–1979 získala stipendium Ľudovíta Fully. V letech 1976–1998 působila jako výtvarnice ve svobodném povolání. Následně pedagogicky působila na Škole užitého výtvarnictví Josefa Vydry v Bratislavě, Fakultě architektury STU v Bratislavě a Pedagogické fakultě Trnavské univerzity v Trnavě. V roce 2002 se habilitovala na docentku na VŠUP v Praze. Od roku 2020 se opět věnuje volné tvorbě. Žije v Bratislavě. Její díla jsou zastoupena v řadě slovenských veřejných i soukromých sbírek, mimo jiné ve Slovenské národní galerii, Galerii města Bratislavy, Galerii Jána Koniarka v Trnavě, Stredoslovenské galerii v Banské Bystrici, Považské galerii umění v Žilině a Galerii moderního umění v Hradci Králové.

Peter Rónai (* 1953) studoval v letech 1970–1974 na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě a následně v letech 1974–1977 na Akademii výtvarných umění v Budapešti. V letech 1977–1989 působil jako výtvarník ve svobodném povolání. Od roku 1989 se účastnil mezinárodních setkání performance v Nových Zámcích a v roce 1990 založil společně s Júliem Kollerem a Milanem Adamčiakem skupinu Nová vážnosť. Od roku 1992 pedagogicky působil na Fakultě výtvarných umění v Brně jako docent a vedoucí ateliéru konceptuálních tendencí a v roce 2011 se stal profesorem na Fakultě umění v Košicích, kde působí dodnes. Žije v Bratislavě. Jeho díla jsou zastoupena v řadě světových i soukromých sbírkách, mimo jiné v Ludwig Muzeum v Budapešti, Maďarské národní galerii, v Ludwig Fóru v Cáchách, Slovenské národní galerii, Moravské galerii v Brně, Galerii hlavního města Prahy a Galerii moderního umění v Hradci Králové.

Galerie moderního umění v Hradci Králové je příspěvkovou organizací Královéhradeckého kraje. Sídlí v pozdně secesní budově v historickém centru města. Vznik výstavních projektů podpořilo Ministerstvo kultury České republiky a Statutární město Hradec Králové.

Kontakt:

Mgr. Pavla Rousková

public relations

e-mail: pr@galeriehk.cz

telefon: 720 988 775